

Miks toi sai enemmän?!
- millintarkkaa sisarusrakkautta
monikkoperheessä

Janna Rantala
Lastenpsykiatri
Pari- ja perhepsykoterapeutti
Helmikuu 2017

Ennakkokäsityksiä

Mitä sisarussuhteelta ylipäättään odotetaan ja miksi?

Millainen on oma sisaruushistoriani?

Miten ymmärrän (mahdollisten) perheen muiden aikuisten sisaruussuhteita?

Miten kaksosuus / monikkolapsisuus näitä muuttaa?

Suhteeseen liittyviä odotuksia?

- Taistelupari
- Pitävät toistensa puolta
- Sisaruskateus
- Riitelee, mutta kyllä sitten rakastaakin
- Toistensa parhaat kaverukset
- Kiva kun löytyy leikkikaveri aina kotoa
- Liittoutuvat vanhempia vastaan
- Ymmärtävät puolesta sanasta
- Kuin paita ja peppu...
- Veri on vettä sakeampaa...
- Veljekset kuin ilvekset...

Lapsiin liittyviä odotuksia

- Monikkolapsilla vertailu on ymmärrettävästi yleisempää esimerkiksi

- Taidoissa
- Luonteessa
- Ulkonäössä
- Koossa

.. Siis aika henkilökohtaisissa ominaisuuksissa

- ”Kuin kaksi marjaa ” tai ”kuin yö ja päivä” ovat myös vertailua!

Vanhemmat luovat sisarussuhdetta

- Anna lasten tutustua toisiinsa ja kehittää keskinäistä maailmaa, josta aikuinen jää auttamatta ulos
 - Anna vauvojen kuolata toistensa naamalle
 - Ihaile yhteisiä touhuja
 - Jätä aikaa leikille, löhöilylle, tylsistymiselle
- Älä silti jätä lapsia ihan keskenään (esim. vain keskinäisen kielen varaan)

Suhde vaatii erillisyyttä

- Toisiinsa sulautuneiden ihmisten välille ei mahdu suhdetta - täytyy olla erikseen sinä ja erikseen minä. Tuet tätä kun:
- Varot monikkopuhetta
 - ”Onko teillä nälkä?”
- Annat yhteistä ja erillistä huomiota
- Et aina mainitse toistakin
- Harkitset onko hyvä olla eri vai sama koulu, harrastus yms

Näin autat lapset yli kiistojen

1. Vedä ensin itse henkeä ja muista: tätä tämä nyt vain on. Joka perheessä.

2. Rauhoita tilanne hyvää puhuen. Totea esim:

- Täällähän on kunnon rähinä päällä... Rauhoitutaan nyt kaikki hetkeksi. Saadaan varmasti asia hyvin sovittua kunhan ensin vedetään henkeä.
- Huomaan että teillä on nyt riita ja molemmat ovat varmaan pahoillaan. Otetaas aikalisä ja katsotaan sitten rauhassa ketkä kaikki ovat kärsineet vääryyttä..

- Ideana on puheella ilmaista että
 - Aikuinen ei ole suunniltaan
 - Ketään ei syytetä tai suosita
 - Ketään ei rangaista summamutikassa
 - Kukaan ei menetä kasvojaan
- Näin säilyy lasten mahdollisuus selvittää asia reilusti ja pelkäämättä. Samalla kyky konfliktien itsenäiseen ratkaisuun kasvaa (sen sijaan että vanhempaa tarvitaan loputtomasti).

- 3. Kun kaikki ovat rauhoittuneet, kysy tasapuolisesti mitä kunkin mielestä kävi. Älä keskeytä, älä riennä neuvomaan. Käytä vain sovinnon mahdollistavia puheenvuoroja
- 4. Kysy lasten näkemystä asian ratkaisusta – annetaanko olla vai vaatiiko joku hyvitystä.
- 5. Ole tarkkana, ettei lasten kesken synny liian vahvoja rooleja, esim. yksi antaa aina anteeksi.

Liian tiivis suhde?

- Suhde saattaa olla kehityksen näkökulmasta liian tiivis, jos lapset
 - Puhuvat vain yhteistä kieltä
 - Toinen puhuu toisen puolesta
 - Eivät osaa leikkiä yksin tai muiden kuin toistensa kanssa
 - Hätääntyvät kohtuuttomasti toisen poissaolosta
 - Vertaavat kaikessa itseään toiseen
 - Eivät siedä toisen erilaista mielipidettä raivostumatta yms.

Mahdollista sisarusuhde:

- Älä suosi yhtä
- Älä luo liian tiukkoja rooleja
- Ole itsekin mallina suhteessa olostasi; rakastamisesta, kiistoista, asioiden selvittämisestä, yhdessä ja erikseen olostasi.
- Ota puheeksi perheen ihmissuhteita
- ja KUUNTELE vastauksia!

Kysele lapsilta

- Keillä kahdella meidän perheessä on kaikkien tiivein suhde?
- Keillä rakastavin?
- Keillä taistelevin?
- Keillä löyhin?
- Jne..

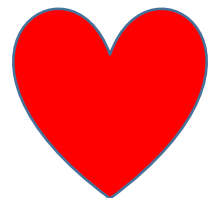
- Mistä ajattelet sen johtuvan?

- Pitäisikö sitä muuttaa?

- Millaista teidän kunkin mielestä on elää meidän perheessä?
- Ketä suositaan eniten? Mistä sen huomaa? Mistä arvelet sen johtuvan?
- Kenelle ollaan eniten epäreiluja? Ketkä kaikki?
- Voisitko auttaa minua huomaamaan kun olen seuraavan kerran puolueellinen/ epäreilu/ suosiva/ reilu?

Muista:

- Monikkovanhempi voi olla kovilla, kun rakentaa suhdetta kahteen lapseen JA heidän väliseensä suhteeseen – mutta se kannattaa (ja on ajoin todella viihdyttävää).
- Sisaruskateus ja –kaipuu elää meissä vanhemmissakin - ei siirretä sitä lapsiimme.
- Kaksosuus on tutkimusten mukaan psyykkistä kehitystä suojaava tekijä – eikä ihme!

- www.jannarantala.fi
- Blogi: Tähän pistää kamppoihin!
- Fb: lastenpsykiatri Janna Rantala
- Twitter: @jannarantala
- Kirjat: Äiti, älä tottele! (Gummerus, 2014)
Parintaju – parisuhde lapsiperheessä
(Gummerus 2016)